

Udskriftsdato: 15. juni 2026 (Gældende)

Afslag på aktindsigt i høringssvar, der indgår i en lovgivningssag. Sag nr. 24/04835

Ministerium: Folketingets Ombudsmand

Afslag på aktindsigt i høringssvar, der indgår i en lovgivningssag. Sag nr. 24/04835

Svar til journalist

9. september 2024

Sag nr. 24/04835

Afslag på aktindsigt i høringssvar, der indgår i en lovgivningssag

Jeg har tidligere skrevet til dig om din sag den 29. august 2024. Jeg vender nu tilbage til sagen.

Du har klaget til mig over Justitsministeriets afgørelse af 27. august 2024 om afslag på aktindsigt.

Efter at jeg har gennemgået din klage med bilag, mener jeg ikke, at en nærmere undersøgelse vil kunne hjælpe dig. Jeg foretager mig derfor ikke mere. Jeg henviser til § 16, stk. 1, i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013). Det fremgår af denne bestemmelse, at ombudsmanden afgør, om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse.

Du kan læse mere om baggrunden for min beslutning i det følgende:

Den 22. august 2024 anmodede du Justitsministeriet om aktindsigt i ”alle høringssvar, der måtte være kommet i forbindelse med lovforslaget om forbud mod flagning med udenlandske flag”.

Justitsministeriet besvarede din anmodning den 27. august 2024. Ministeriet anførte, at ministeriet havde forstået, at du ønskede aktindsigt i høringssvar til udkast til forslag til lov om flagning, som blev sendt i offentlig høring den 26. juni 2024.

Justitsministeriet meddelte dig afslag på aktindsigt med henvisning til offentlighedslovens § 20 om lovgivningssager.

Ministeriet henviste til, at de dokumenter, der er omfattet af din anmodning, indgår i en sag, der vedrører forslag til lov om flagning og således angår et bestemt lovgivningsprojekt herom. Endvidere henviste ministeriet til, at lovforslaget endnu ikke er fremsat for Folketinget.

Det fremgår af afgørelsen, at Justitsministeriet har overvejet, om det undtagne materiale bør udleveres til dig efter princippet om meroffentlighed efter offentlighedslovens § 14, stk. 2, jf. stk. 1, men ikke har fundet grundlag herfor.

Du har i din klage til mig anført, at du undrer dig over, at der ikke gives aktindsigt efter meroffentlighedsprincippet, når der er tale om høringssvar, som formentlig senere vil blive lagt på høringsportalen, som er offentlig tilgængelig.

Offentlighedslovens § 20 har følgende ordlyd:

”§ 20. Retten til aktindsigt omfatter ikke sager om lovgivning, herunder bevillingslove, før lovforslag er fremsat for Folketinget. ”

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår bl.a. følgende:

”Bestemmelsen indeholder en tidsbegrænset undtagelse fra retten til aktindsigt (...).

Formålet med bestemmelsen er navnlig at give centraladministrationen mulighed for at forberede lovgivningsinitiativer i samarbejde med udenforstående, herunder selvstændige kommissioner og udvalg, uden at skulle arbejde under presset af, at også overvejelser af mere foreløbig karakter undergives offentlighed. Bestemmelsen indgår sammen med navnlig lovforslagets § 24, stk. 1, og § 27, nr. 2, som et led i den samlede beskyttelse af den politiske beslutningsproces.

...

Bestemmelsen hjemler som nævnt alene en *tidsbegrænset undtagelse* fra adgangen til aktindsigt. Efter det tidspunkt, hvor et lovforslag måtte være fremsat, vil der således være adgang til aktindsigt i sagens dokumenter efter lovens almindelige regler.

...

I tilfælde, hvor overvejelserne om et eventuelt lovgivningsinitiativ ikke giver anledning til fremsættelse af lovforslag, indebærer bestemmelsen en udelukkelse af adgangen til aktindsigt i den pågældende lovgivningssag. Dette følger af bestemmelsens ordlyd, hvorefter offentlighedsloven gælder, når lovforslag er *fremsat* for Folketinget.

Forvaltningsmyndighederne er dog ikke afskåret fra – inden lovforslaget er fremsat for Folketinget – efter eget skøn at give meraktindsigt i oplysninger og dokumenter, der indgår i en lovgivningssag, efter lovforslagets § 14, stk. 2, om meroffentlighed. Det vil i den forbindelse være naturligt, at en forvaltningsmyndighed (den, der er ansvarlig for det pågældende lovforslag) vælger at meddele meraktindsigt i et udkast til et lovforslag, når udkastet er sendt i høring og offentliggjort på Høringsportalen. ”

Jeg henviser til lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013, bemærkningerne til lovforslagets § 20, s. 85. Lovforslaget kan læses på Folketingstidende.dk, samling 2012-13, tillæg A.

I Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer, 3. udgave (2022), er der på s. 449 desuden anført bl.a. følgende:

”Det er (...) forudsat, at *interne faglige vurderinger i endelig form*, der indgår i en lovgivningssag, i almindelighed udleveres som led i meraktindsigt efter § 14, stk. 2, allerede fra det tidspunkt, hvor det pågældende udkast sendes i ekstern høring og offentliggøres på Høringsportalen (og ikke efter § 29, stk. 1, først fra det senere tidspunkt, hvor lovforslaget måtte blive fremsat for Folketinget). Det er således forudsat, at et ministerium kun i særlige tilfælde, hvor modstående hensyn taler imod meroffentlighed, undlader at meddele meraktindsigt efter § 14, stk. 2, i interne faglige vurderinger omfattet af § 29, stk. 1, efter at et lovudkast er sendt i ekstern høring og offentliggjort på Høringsportalen, jf. betænkning nr.

1510/2009, side 632 ff., samt de specielle bemærkninger til § 29, stk. 1. Det må antages, at modtagne høringsvar, herunder f.eks. fra andre ministerier, om et lovforslag ikke kan karakteriseres som interne faglige vurderinger i endelig form, da de i denne sammenhæng må karakteriseres som eksterne (ministeriernes høringsvar vil dog være interne i relation til § 24, stk. 1, nr. 2, jf. § 23, stk. 1, nr. 2). De modtagne høringsvar skal således ikke i almindelighed udleveres som led i meraktindsigt efter § 14, stk. 2.”

Under henvisning til ovennævnte mener jeg ikke, at der er udsigt til, at jeg vil kunne hjælpe dig med at få aktindsigt i de dokumenter, som du har efterspurgt.

Jeg har derfor som nævnt besluttet ikke at indlede en ombudsmandsundersøgelse af sagen.

Jeg foretager mig herefter ikke mere i anledning af din henvendelse.

Med venlig hilsen

for ombudsmanden

Jacob Christian Gaardhøje
Områdechef

Kopi til:

Justitsministeriet